

EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS

Így maradnak életmentőink fittek és egészségesek

Az vagy, amit megeszelsz.

Impresszum:

BioLife Plazma Hungary Kft.
www.teddmegmost.hu

Kedves plazmaadónk!

„Az vagy, amit megeszel.” Nincs még egy ilyen találó szólás, hiszen étrendünk óriási hatással van egészségünkre és erőnlétünkre: az élelmiszerek helyes megválasztása az egyik legegyszerűbb módja annak, hogy pozitívan befolyásolhassuk életünket.

Ez a tájékoztató segít neked az egészséges és kiegyensúlyozott étrend összeállításában.

Plazmaadóként különösen fontos figyelni rá, hogy elegendő mennyiségű folyadékot, valamint vasat és fehérjét fogyassz.

Kérjük, hogy olvasd el ezt a kiadványt, amiből megtudhatod, mely ételek erre a legmegfelelőbbek.

A BioLife plazmaközpontok csapata

A táplálkozási piramis

4 **Édesség**
Alkalomszerűen

3 **Hal és hús** **Tejtermékek**
Hetente 1-2-szer Naponta

2 **Zöldség és gyümölcs**
Naponta legalább 2-szer

1 **Gabonatermékek**
Naponta többször

Víz

Víz nélkül semmi sem működik szervezetünkben

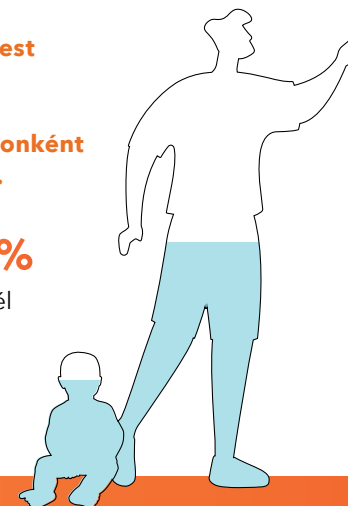
A víz a test összes sejtjének alkotóeleme, és fontos szerepe van az anyagcserében. Szabályozza a szív- és érrendszeri funkciókat, az emésztést, oldja a sókat és az ásványi anyagokat, valamint szállítja a tápanyagokat és a bomlástermékeket.

Ha túl keveset iszunk, károsodnak a szerveink, méghozzá mindegyik. Emellett elegendő folyadékra van szüksége az agyunknak, a nyálkahártyáinknak, az emésztésünknek és a veséinknek is.

Az emberi test tömegének víztartalma életszakaszonként más és más.

70-80 %
újszülötteknél

45-50 %
felnőtteknél

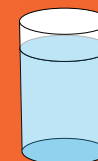
Kérjük, fogyassz elegendő (2-3 l) vizet a plazmaadás előtt (plazmaadás előtt bő 1 órával, valamint előző este!)

6 x
250 ml
naponta!

Vízigény

A nap folyamán legalább 1,5 liter - cukormentes - folyadékot javasolt bevinni a szervezetbe.

Vas

A vas funkciója

A vas elengedhetetlen, létfontosságú nyomelem. A vas anyagcseréje számos központi feladatot lát el az emberi szervezetben.

- Oxigént szállít
- Részt vesz az energia anyagcseréjében
- Támogatja az immunrendszert (megköti a szabadgyököket)
- Részt vesz a DNS-szintézisben

Vashiány

Napjainkban a vashiány igen elterjedt: világszerte az egyik leggyakoribb tápanyaghiány. A vashiány felelős az anémiák (vérszegénység) 80%-áért.

Megnövekedett a vasigény:

- nőknél a menstruáció alatt
- terhesség és szoptatás idején
- (kis)gyermekeknél és serdülőknél a növekedési fázisokban
- időseknél a relatíve alacsonyabb táplálékfelvétel miatt
- vegetáriánusoknál a növényi eredetű ételekből származó vas alacsonyabb felszívódása miatt (az állati eredetű ételekből származóhoz képest)
- nagyobb állóképességet igénylő sporttevékenységeket végzők esetében a rendkívüli terhelés miatt

A vashiány tünetei

A vashiány hatásai fokozatosan következnek be, ezért gyakran nem vesszük észre azokat időben. A tünetek:

- ✓ sápadtság és fáradtság
- ✓ hajhullás és töredező köröm
- ✓ fejfájás és gyenge koncentrálóképeség
- ✓ fokozott fogékonyság a fertőzésekre
- ✓ csökkent fizikai teljesítőképesség

A megfelelő táplálkozás

A legfontosabb és legkönnyebben elérhető vasforrás a hús. Ezért javasolt a kiegyensúlyozott, vegyes étrend heti 2-3 húsfogyasztással. A vegetáriánusoknak más vasforrásokra van szükségük. Számos növényi eredetű étel rendelkezik magas vastartalommal, különösen:

- ✓ fűszerek, mint a szárított koriander, a metélőhagyma, a petrezselyem, a csalán
- ✓ a gyömbér, a fekete bors és a fahéj
- ✓ a hüvelyesek (bab, borsó, csicseriborsó, lencse, szójabab)
- ✓ a teljes kiőrlésű gabonafélék és az azokból készült termékek
- ✓ az olajos magvak (szezámmag és mák) és a diófélék
- ✓ a brokkoli, a karfiol

A vas felszívódása

Szállítóanyagok

A vas szervezetben történő felszívódásának optimalizálásához javasolt az étkezések során bizonyos tápanyagok kombinálása. A vas felszívódását segítik:

+ C-vitamin

Sok C-vitamin van a citrusfélékben, a kiviben, a bogyós gyümölcsökben, a paprikában, a burgonyában és a friss fűszernövényekben. (Fontos tudni, hogy a C-vitamin 50 °C-on, tehát főzés során lebomlik.)

+ Szerves savak

Pl.: az almasav, a borkősav és a citromsav.

+ Fruktóz

A gyümölcsök és a zöldségek (cukkini, padlizsán, zöldbab, hüvelyesek, uborka, paradicsom, sütőtök, paprika), valamint a káposztafélék összetevői.

Gátlóanyagok

Vannak anyagok, amik gátolják a vas felszívódását. Ezekből ne fogyasszunk 30-60 perccel étkezés előtt vagy után.

- Kávé és fekete tea

A bennük lévő tannin a vassal komplexet képez, így a szervezet nem lesz képes felszívni a vasat.

- Kukorica, szója és teljes kiőrlésű termékek

A bennük található fitinsavat semlegesíteni kell, ezért a teljes kiőrlésű termékeket mindig be kell áztatni.

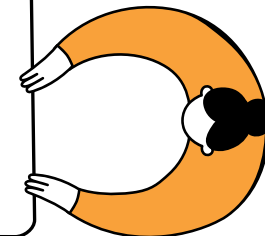
- Tejtermékek

A bennük lévő kalcium és magnézium gátolja a vas felszívódását. Ezért a vaskészítményt nem szabad tejjel bevenni.

- Továbbiak

- A gyomorsavat semlegesítő gyógyszerek (antacidok).
- Foszfátok - gyakran megtalálhatók olyan késztermékekben, mint a kóla és az ömlesztett sajt.
- Oxálsav a rebarbarában, a kakaóban és a spenótban.

Az **egyéni vasigény** sok tényezőtől - kortól, nemtől és életszakasztól - függ. Egészséges felnőtteknek 50 éves korig az ajánlott napi mennyiség **férfiak esetében 10 mg, nők esetében 15 mg.**

Élelmiszer-táblázat

Vastartalom 100 grammonként

véres hurka	30 mg
sertésmáj	18 mg
marhasonka	10 mg
borjúmáj	7,5 mg
búzakorpa	15 mg
kölespehely	9 mg
búzacsíra	7,6 mg
tökmag	11,2 mg
fenyőmag	9,2 mg
mandula	4,2 mg
mogyoró	3,7 mg
szárított szójabab	9,7 mg
szárított lencse	8 mg
szárított fehér bab	6,1 mg
tofu	5,4 mg

Fehérjetartalom 100 g-onként

hús, pulykahús	30 g
rozs	10 g
pulykamell	24 g
tofu	44 g
csirkemell	22 g
szójaliszt	41 g
marhahús	21 g
napraforgómag	27 g
sertésszelet	19 g
földimogyoró	26 g
hal, algák, tonhal	25 g
bab, hüvelyesek	22 g
pisztráng, lazac	20 g
süllő, makréla	19 g
mozzarella	19 g
fenyőmag	13 g
tojás, túró (sovány)	13 g
zab	13 g

Fehérjék

A fehérjék funkciói

A fehérjék, más néven proteinek a szénhidrátok és zsírok mellett a harmadik fő tápanyag. A fehérjék fontos építőelemekkel, úgynevezett aminosavakkal látják el a szervezetet. Fehérjék nélkül nem tudunk életben maradni, hiszen az aminosavak szervezetünk számos folyamatában részt vesznek, melyek az alábbiak:

- a tápanyagok szállítása
- a test fehérjéinek felépítése és megújulása a sejtekben
- a víz megtartása és szállítása
- védekezés a kórokozók ellen
- egészséges köröm és haj
- támogató és védő funkció a porcok és a kötőszövetek számára

Egy egészséges felnőtt napi fehérjeszükséglete testtömeg kilogrammonként 0,8 g.

Fehérjetartalmú ételek

Állati és növényi eredetű ételeket egyaránt tartalmazó, egészséges, változatos étrenddel könnyen fedezhetjük fehérjeszükségletünket. Azonban az állati eredetű fehérjét az emberi test könnyebben képes hasznosítani, mivel az aminosavak szerkezete és típusa jobban hasonlít. Magasabb a biológiai „értékük”, mivel kevesebbet kell fogyasztanunk belőlük ahhoz, hogy a szervezetben nap mint nap lebomló fehérjéket pótolják.

0.8g

Állati fehérjék:

- tej és tejtermékek
- tojás
- hal és haltermékek
- húskészítmények

Növényi fehérjék:

- gabona, búzadara, morzsa, liszt, zabpehely
- kenyér, péksütemények, kétszersült, sütemények
- burgonya, rizs, tészta, gombóc, nokedli, puliszka
- hüvelyesek (bab, borsó, lencse stb.)
- diófélék
- szójatej, tofu

Lipémiás plazma

Mi az a lipémiás plazma?

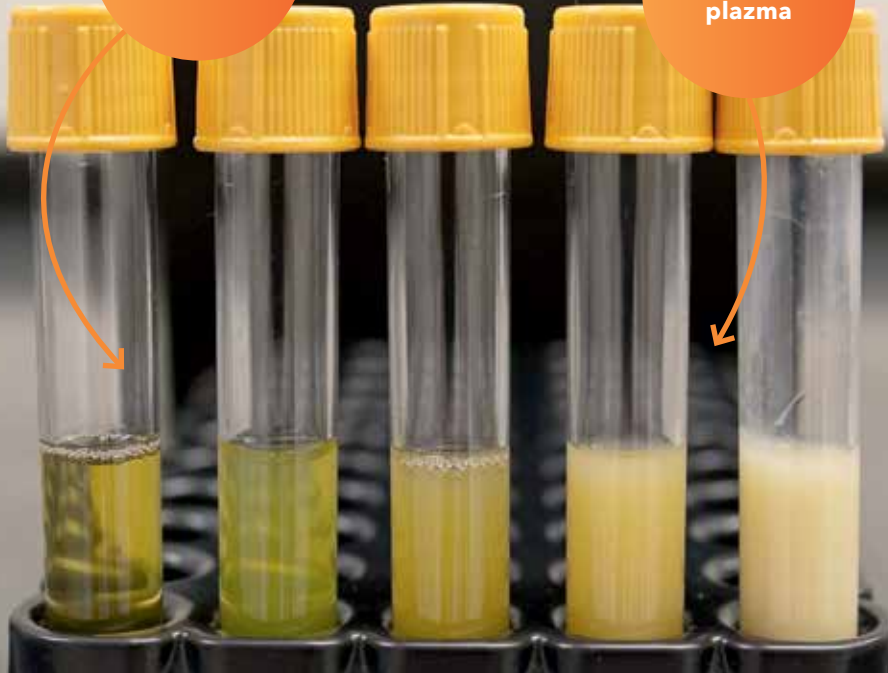
A lipémiás plazma tejszerű vagy zavaros árnyalattal rendelkezik. Ezt a nagyon magas zsírtartalom okozza, ami nagyobb mértékben fordul elő zsíros étkezések után. Évente több mint 500 liter értékes vérplazmát nem tudunk felhasználni gyógyszer-előállításra, és kerül megsemmisítésre. Felhívjuk a figyelmed, hogy lipémiás plazmaadással értékes erőforrásokat és saját időd is pazarolod.

500

liter
vérplazma

Alacsony
zsírtartalmú
plazma

Lipémiás
plazma

A magas zsírtartalmú étrend áttekintése

Ø teljes zsírtartalom

gofri	40%
rétestészta	38%
chips, pufi, nachos	36%
hamburger	35%
sült kolbász	33%
szardella	32%
tejcsokoládé	32%
márványkuglóf	28%
keksz	25%
pizza	20%
gyros	17%
hasábburgonya	15%
sacher-torta	15%
palacsinta	13%

Ø telített zsírsavtartalom (SAFA)

margarin	24-80%
szalonna	77%
vaj	71%
húszsír	36-70%
majonéz, tartár	50%
szalámi, májas hurka	33%
tejszín	18%
friss sajt	18%
kemény sajt (gouda, parmezán)	18%

Ezért, kérjük, hogy **12 órával a tervezett plazmaadás előtt csak alacsony zsírtartalmú ételeket fogyassz** és kerüld a magas zsírtartalmú ételeket. Erre a legalkalmasabbak a teljes kiőrlésű élelmiszerek, a gyümölcsök és a zöldségek.

Egészséges életmód

Javasolt az összetett szénhidrátok, a fehérjék, valamint a telített és telítetlen zsírsavak kiegyensúlyozott kombinációja. Az állóképességi sportágak (futás, biciklizés, aerob mozgás, küzdősport, tenisz) és a többszörösen telítetlen zsírsavak (pl. lenmag) segítenek a vér lipidszintjét normális tartományban tartani.

Nem minden zsír egyforma

A zsírok létfontosságú funkciókkal bírnak, ám nem minden zsír egyforma. Az olyan állati eredetű élelmiszerekben, mint a vaj vagy a hús, általában magas a telített zsírsavak aránya. Előfordulnak azonban növényi eredetű élelmiszerekben is, köztük a kókuszolajban. Ezek lipémiás plazmát eredményezhetnek.

Egyszeresen és többszörösen telítetlen zsírsavak főleg halakban, olajtartalmú gyümölcsökben (pl. olívbogyó), diófélékben és magvakban fordulnak elő. A többszörösen telítetlen zsírsavak fogyasztása pozitív hatással van a vér lipidszintjére.

A transz-zsírsavak a telítetlen zsírsavak ipari feldolgozásakor keletkeznek (pl. péksütemények, gyorsételek, chipsek készítésekor). A transz-zsírsavak negatívan befolyásolják a vér lipidszintjét.

Szeretettel várunk plazmaközpontjainkban!

BioLife Budapest Lurdy

1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14.
+36 1 700 83 51
hu.bioline.budapestlurdy@takeda.com

BioLife Budapest KÖKI

1191 Budapest, Vak Bottyán u. 75. A-C.
+36 1 700 82 60
hu.bioline.budapestkoki@takeda.com

BioLife Kecskemét Malom

6000 Kecskemét, Korona u. 2.
+36 76 884 180
hu.bioline.kecskemett@takeda.com

BioLife Pécs Bajcsy

7622 Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 2/1.
+36 72 884 100
hu.bioline.pecsbajcsy@takeda.com

BioLife Pécs Király utca

7622 Pécs, Király u. 66.
+36 72 884 102
hu.bioline.pecskiraly@takeda.com

BioLife Szeged

6720 Szeged, Dóm tér 3-4.
+36 62 808 260
hu.bioline.szeged@takeda.com

BioLife Nyíregyháza, Nyír Plaza

4400 Nyíregyháza, Szegfű u. 75.
+36 42 884 102
hu.bioline.nyiregyhaza@takeda.com

BioLife Eger Agriapark

3300 Eger Törvényszék utca 4.
+36 36 884 090
hu.bioline.eger@takeda.com

BioLife Debrecen

4024 Debrecen, Csapó u. 28.
+36 52 808 670
hu.bioline.debrecen@takeda.com

BioLife Miskolc Szinva Park

3530 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.,
Galéria szint
+36 46 808 191
hu.bioline.miskolc@takeda.com

Időpontfoglalás:

+36 80 808 008
www.teddmegmost.hu

